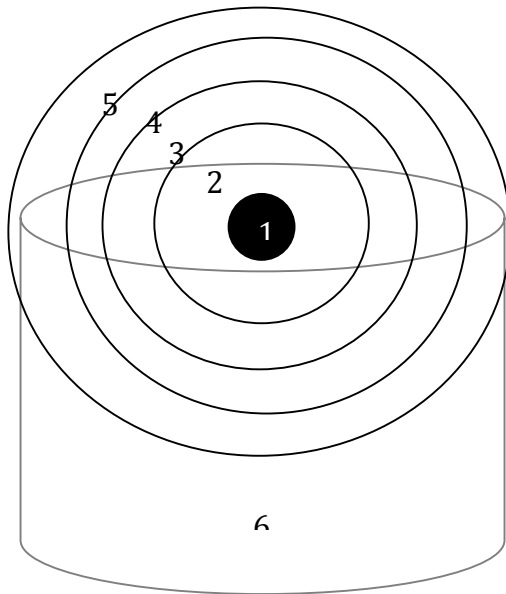

Casus Lowie ecologische diagnostiek

Ecologische Diagnostiek volgens Bronfenbrenner

1. Kind
2. Microsystemen kind
3. Mesosysteem kind
4. Exosysteem kind
5. Macrosysteem kind
6. Chronosysteem kind

1. KIND

- slecht luisteren, oppositioneel gedrag, driftbuien (-)
- vroegrijp
- zeer geconcentreerd spelen en werken (+)
- vrolijke jongen (+)
- gemiddeld IQ (+)
- eten en slapen is geen probleem (+)
- kan zich goed vermaken (+)
- disharmonisch IQ profiel (-)
- brede interesse (+)
- talig (+)
- muziek maken (+)
- hobby voetbal (+)

2. MICRO-SYSTEMEN

Gezin

1.1. Ouderfactoren

- academische opleiding - IQ (+)
- moeder voltijds huismoeder - veel tijd voor kinderen (+)
- vader weinig thuis (?)
- beiden gemotiveerd (+)
- consequent + regels (+)
- moeder voelt zich pedagogisch onmachtig (-)
- moeder heeft gevoel dat ze grip verliest (-)
- vader en moeder hebben het moeilijk met gezag aanvaarden (-)

- vader heeft problemen op werk en privé (-)
- vader heeft positieve invloed op Lowie (+)
- vader heeft lage eigenwaarde (-)

1.2. Gezinsfactoren

- vader
- moeder
- lowie '(6j)
- zusje (2j)
- derde kind (?)
- gezin (+)
- relatieproblemen (?)
- financiële stabiliteit (+)

Klas

- driftbuien, agressief gedrag (-)
- presteert onder zijn niveau (-)
- goed gegaan op school (+)
- klasje overgeslagen - lowie is jongeren dan andere klasgenoten (-)
- pest andere kinderen (-)
- wordt zelf gepest (-)

Leeftijdsgenoten

- gaat 's middags eten bij vriendje (+)
- heeft twee vriendjes in de buurt (+)
- vindt moeilijk aansluiting bij leeftijdsgenoten (-)

Voetbalclub

- geen echte problemen (+)

3. MESO

Ouders -school (bevestigen gedragsproblemen)
 CBCL - TRF (bevestigen gedragsproblemen)

4. EXO

Hulpverlenende instantie betrokken (+)
 Vader heeft problemen met sociale relaties - netwerk?
 Moeder heeft job opgegeven - verkleining netwerk (-)

5. MACRO

SES - hogere middenklasse + academische opleiding + welgesteld
 DSMV - tijdperk waarin gedragsproblemen = gedragsstoornissen - biomedisch discours?

6. CHRONO

- geboorte zusje + derde kind?
- naar school heeft
- moeder die job opgeeft om te zorgen voor kinderen

Diagnose orthopedagoge

- gebrekkige ik-differentiatie
- onvoldoende aandacht voor wensen en gevoelens van anderen
- persisterend vroegkinderlijk egocentrisme
- geringe empathie
- geringe morele ontwikkeling

Advies: intensieve kinderpsychiatrie

Na analyse vanuit de ecologische diagnostiek zou je volgende kritische bemerking moeten kunnen maken bij bovenstaande casus.

Door de hoge score werd Lowie gelabeld onder het type: 'agressief-predelinquent'. Een heel zware term die in feite slechts betekent dat het gaat om normoverschrijdend gedrag. Vanuit de cursus ontwikkelingspsychologie weten we dat het onzin is om over een kleuter te zeggen dat hij/zij:

- gebrekkige ik-differentiatie heeft
- onvoldoende aandacht heeft voor wensen en gevoelens van anderen
- persisterend vroegkinderlijk egocentrisme heeft
- geringe empathie heeft
- geringe morele ontwikkeling heeft

De gedragsproblemen van Lowie kunnen best lastig zijn, maar ze behoren echt tot de normale range van probleemgedrag bij kleuters. Zestig procent van de ouders klaagt bijvoorbeeld over de driftbuien van hun kinderen onder de acht jaar. Lowie zit vol energie en hij is heel pienter. Hij heeft zijn eigen karaktertrekken, maar hij is goed beïnvloedbaar zodat dit in goede banen geleid kan worden. Bovendien groeit hij op in een harmonisch gezin.

Het probleemgedrag bij Lowie gedrag is gedrag dat bij de meeste kinderen wel eens voorkomt, en dat met het nodige geduld en kalmte het vanzelf zal overgaan. Er is bij Lowie dus geen sprake van een stoornis en zijn probleemgedrag in zo'n fase heeft meer te maken met spanningen die hij moet leren verwerken.

De relatie die werd gelegd tussen het gedrag van de vader en dat van Lowie (bijv. de vader zou vroeger ook oppositioneel gedrag hebben vertoond of hij kan niet tegen hiërarchische verhoudingen) is gevaarlijk, want door zulke verbanden te leggen, bestaat de kans op selffulfilling prophecy. Je gaat dan vooral gedrag zien dat daarop lijkt. Gedrag wordt slechts voor een deel bepaald door invloeden uit het verleden en voor het grootste gedeelte door invloeden in het hier en nu. Bovendien kunnen die labels evengoed positief geïnterpreteerd worden: oppositioneel gedrag is dan een vroeg teken van zelfstandigheid en onafhankelijkheid en niet tegen hiërarchische verhoudingen kunnen kan getuigen van een kritische en onafhankelijke geest. Hoe de opvoeders daarmee omgaan bepaalt of Lowie al of niet in die gunstige betekenis zich zal ontwikkelen. Kortom, de karaktertrekken van de vader of de erfelijke eigenschappen die Lowie heeft

meegekregen, kunnen de basis vormen van heel goede persoonlijkheidseigenschappen. Dat is trouwens al te merken bij deze spontane en vrolijke jongen.

Wat zou je als sociaal werker als opvoedingsondersteuning kunnen bieden?

Het toepassen van een beloningssysteem om hem te helpen bij het overwinnen van bepaalde problemen die extra lastig zijn. Bijvoorbeeld zijn gedrag als moeder en zoon gaan winkelen. Door een ganzenbord te tekenen met tien vakjes waarop hij telkens een sticker kan krijgen als het goed is gegaan (met veel knuffels erbij) totdat hij alle vakjes vol heeft en dan mag hij iets bijzonders doen, is een mogelijkheid. Hoe dat moet worden toegepast lees je in de cursus blz 69 – 84 of hoor je in de e-learning les 4 (Opvoedingsmiddelen).

Gebaseerd op casus Maurice, beschreven door Prof.dr. J.C.A. van Acker